

Urdu 1120, hindi 1120, uke 1 – Grammatikk FASIT

A. Repetisjon

1. Upersonlige konstruksjoner

1.1. Nevn de tre hovedtrekkene til upersonlige konstruksjoner.

— (a) subjekt (agens) tar **ko** (etter dets varierende former), (b) verbet står i tredje person og (c) verbet retter seg etter det direkte objektet (patiens).

1.2. Oppgi et eksempel på en.

— **mujhe cāy (cāe) pasand hai**, Jeg liker te(en).

1.3. Kan en upersonlig konstruksjon ha pronomenet **maī** som subjekt?

— Aldri, fordi subjektet tar **ko**, og står derfor i oblik kasus (se eksempel overfor).

1.5. Øvelse

Sett inn (i) riktig form av pronomen + postposisjon og (ii) verb.

a. use/usko (han) sinemā kā ek ṭikaṭ cāhie. (trenger)

b. unhē/unko (de) sinemā ke do ṭikaṭ cāhiē. (trenger)

c. mujhe/mujhko (jeg) mālūm nahī (vet ikke) ki (kě) Pīnkī kā aslī nām kyā hai.

d. kyā āpko (De) samose pasand hai (liker)?

e. kyā tumhē/tumko (du) samose pasand hai (liker)?

f. dādī jī ko (farmor) bukhār (feber) hai, unhē/unko (hun) davā cāhie. (trenger)

2. Aspekt

2.1. Beskriv forskjellen mellom aspekt og verbaltid.

— Aspekt brukes ved verbet, og har å gjøre med den «synsvinkelen» taleren ser handlingen fra. Mange språk uttrykker dette ved at verb blir bøyd i «perfektiv» (avsluttet) og «imperfektiv» (uavsluttet).

Verbaltid (heter også «tempus») er en bøyingskategori som oppgir handlingens tid (for eksempel: *preteritum* (fortid), *presens* (nåtid), eller *futurum* (framtid). Se Rolf Theil Endresen et al., *Innføring i Lingvistikk*, s. 249.

2.2. Nevn de tre aspektene som skjelnes regelmessig i hindi og urdu.

— I hindi/urdu, tilhører alle verbaltider (med unntak av konjunktiv) enten den progressive, habituelle eller den perfektive aspekten. (Futurum er ikke blant de komplekse konstruksjoner som dannes fra partisipper, men det er selvfølgelig uavsluttet.)

2.3. Oppgi et eksempel på verbaltider som tilhører disse tre aspektene.

— Progressiv: progressiv presens, progressiv preteritum

— Habituell: habituell presens, habituell preteritum

— Perfektiv: enkelt preteritum, nær fortid, fjern fortid

Progressiv

(ikke fullført)

maī nikal rahā hū
maī nikal rahā thā

Habituell

(ikke fullført)

maī nikaltā hū
maī nikaltā thā

Perfektiv

(fullført)

maī nik^alā
maī nik^alā hū
maī nik^alā thā

Urdu 1120, hindi 1120, uke 1 – Grammatikk FASIT

3. Det perfekte partisippet

3.4. Øvelse

Gjør om følgende imperfektive partisipper til tilsvarende perfekte partisipper ved å forandre suffikset **tā, tī, te**, eller **tī** til **ā, ī, e**, eller **ī**.

Eksempler:

sittende: baiṭhtā → *sittet:* baiṭhā
                  baiṭhtī →   baiṭhī
                  baiṭhte →   baiṭhe
                  baiṭhtī →   baiṭhī

<i>siende:</i>	kahtā → kahā	<i>kommende:</i>	āte → āe
<i>skrivende:</i>	likhtī → likhī	<i>gående:</i>	jātā → gayā
<i>sendende:</i>	bhejtī → bhejī	<i>hørende:</i>	suntā → sunā
<i>kjøpende:</i>	<u>khārīdī</u> → <u>khārīdī</u>	<i>giende:</i>	dete → diyē
<i>forlatende:</i>	choṭtā → choṭā	<i>drikkende:</i>	pītī → pī
<i>spørrende:</i>	pūchte → puche	<i>tenkende:</i>	soctī → soci
<i>treffende:</i>	miltī → milī	<i>spisende:</i>	khātā → khāyā
<i>gjørende:</i>	kartā → kiyā	<i>lagende:</i>	banāte → banāe
<i>lesende:</i>	parḥtī → parḥī	<i>boende:</i>	rahtā → rahā
<i>taende:</i>	letā → liyā	<i>hentende:</i>	lātā → lāyā
<i>siende:</i>	kahtī → kahī	<i>ventende:</i>	ṭhah ^a rte → ṭhah ^a re
<i>snakkende:</i>	boltī → bolī	<i>settende:</i>	rakhtā → rakhā
<i>spillende:</i>	khelte → khele	<i>sovende:</i>	sotā → soyā
<i>seende:</i>	dekhtā → dekhā	<i>ropende:</i>	bulātā → bulāyā
<i>fortellende:</i>	batāte → batāe	<i>giende:</i>	detī → dī

B. Grammatikk

2. Transitive verb

2.6. Øvelser

2.6.1. Utskifting. Sett inn riktig form av verbet, og oversett setningen.

lailā ne bāzār mē davā khārīdī, *Laila kjøpte medisiner i markedet.*

paṅkhā khārīdā
cāy (cāe) khārīdī
ṭrekiṅg kā sāmān khārīdā
naye (nae) kapṛe khārīde
nayā caśmā (caśma) khārīdā
hindī kī kitāb khārīdī
sabziyā khārīdī
khilaune khārīde
pāc sārīyā khārīdī
mīṭhā pān khārīdā
cīnī khārīdī
bārah aṅḍe (bāra aṅḍe) khārīde
parīkṣā (imtihān) ke uttar (javāb) khārīde

Urdu 1120, hindi 1120, uke 1 – Grammatikk FASIT

2.6.2. Svar ja, nei eller 'vet ikke'!

1. pratāp ne kal daftar kā kām kiyā Er kontorarbeidet ferdig i dag?	Ja ☒	Nei ☐	Vet ikke ☐
2. pratāp kal sāt baje daftar kā kām kar rahā thā Er arbeidet ferdig i dag?	Ja ☐	Nei ☐	Vet ikke ☒
3. pratāp sārā kām ek din mē kartā thā Er arbeidet ferdig i dag?	Ja ☐	Nei ☐	Vet ikke ☒
4. lailā ne samay (vaqt) par ṭelīfon kā bil diyā Kommer telefonen til å bli frakoplet?	Ja ☐	Nei ☒	Vet ikke ☐
5. lailā hamešā ṭelīfon kā bil samay (vaqt) par detī thī Kommer telefonen til å bli frakoplet?	Ja ☐	Nei ☐	Vet ikke ☒

3. Pronomener foran ne

3.2. Øvelse

1. Utskifting. Sett inn riktig form av pronomenet, og oversett setningen.

<u>lailā</u> ne bāzār mē akhbār <u>kharīdā</u> hamne (ham ne)	<u>lailā</u> ne bāzār mē cīnī <u>kharīdī</u> inhōne (inhō ne)
usne (us ne)	unhōne (unhō ne)
isne (is ne)	tumne (tum ne)
āpne (āp ne)	us laṛke ne
mañne (mañ ne)	in laṛkō ne
kisne (kis ne)	

2. Samsvar med substantiver i denominative verb

Sett inn riktig form av verbet. Hvis det denominative verbet består av et adjektiv og et verb, leter du etter et annet direkt objekt!

Aslam arbeidet i går.

Aslam ne kal kām kiyā

Raj og Pratap pratet sammen.

Rāj aur Pratāp ne bāt kī

Mor laget linser.

mātā jī (ammā jī) ne dāl taiyār kī

Majnun elsket Lailā høyt.

Majnū ne Lailā se baṛā pyār kiyā

Majnū ne Lailā se baṛī mahabbat kī

Pinky hatet Pratap.

Pīnkī ne Pratāp se nafrat kī

Pratap var ulykkelig for det Pinky sa.

Pratāp ne Pīnkī kī bāt mahsūs kī

Pratāp ne Pīnkī kī bāt ko mahsūs kiyā

Bilen med vannspreder gjorde gaten ren.

pānī vāle ṭrak ne sarāk sāf kī

Naboene kranglet.

paṛosiyō ne jhag^arā kiyā